

Vitéz Bakó István **(1920. Hajdúsámson – 2011. Verőce)**

1920. április 22-én született Hajdúsámsonban egy háromgyermekes szegény földműves családba. Szülei cselédek voltak a Király részen és a Cikkely tanyán. Édesapja első világháborút megjárt hadirokkant veterán volt, aki 1922-ben elhunyt a háborúban elszenvedett sebesülése következtében. Édesanyja így még nehezebb körülmények között nevelte a gyermekeket.

1939 februárjában önkéntesként bevonult Nyíregyházára katonának, innen májusban jelentkezik ejtőernyős szolgálatra. Augusztusban érkezik Szombathelyre, a szolgálat nagyon kedvére való, 1940-ben örvezetővé léptetik elő.

1940 nyarán Pápán elvégzi a Kiss Zoltán vezette tisztes iskolát és tizedessé lép elő.

1940 őszén alakulatával részt vesz az erdélyi bevonulásban.

1941. április 12-én a délvidéki hadműveletek részeként első ejtőernyős bevetésére indul a veszprém-jutaspusztai repülőtérről. Az ejtőernyős egység röviddel a felszállás után 28 ejtőernyős katonával a fedélzetén lezuhant a repülőtér közelében, majd a földet érés pillanatában felrobbant. Az égő gépen húsz katona bajtársa tűzhalált szenvedett. Bakó István lélekjelenlétének köszönhetően ki tudott menekülni az égő gépből, de megégett mindkét lába, arca, eltört bal karja, bal lába és több bordája. Kórházi ágyán veszi át a Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érmét, majd kilenc hónapi kezelés után leszerelt és hazajött Hajdúsámsonba, ahol özvegy édesanyja várta.

1942-ben Budapestre jelentkezik rendőrnek, melyhez iskolát is végez.

1944. május 4-én behívták katonának Pápára és mint tartalékos katona különböző frontokon harcolt, közben szakaszvezetővé léptetik elő, és elmondása szerint ekkor kapja a Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érmét, a Magyar Bronz Vitézségi Érmét és az Első Osztályú Tűzkeresztet.

1945-ben a háború befejezése után orosz fogságból került ismét haza édesanyjához, nagyon rövid időre, mert visszamegy Budapestre rendőrnek.

1946-ban kihallgatásra rendelik, majd eltávolítják a kötelékből a múltja miatt.

1950 és 1971 között a MÁV-nál dolgozott Budapesten, innen ment nyugdíjba. A MÁV repülőklubban oktatóként ismét kapcsolatba kerül az ejtőernyőzéssel.

1990-től Monoron él. Ebben az évben rehabilitálják, majd miután az ejtőernyős katonai érdemei alapján többféle vitézi kitüntetést kapott, **1994. szeptember 10-én** vitézzé avatták.

Mindig büszke volt arra, hogy hajdúsámsoni születésű. Nagy-nagy érdeme, hogy **1995. április 23. után** a Hősi Emlékmű minden évben koszorúzásra kerül.

1997-ben a honvédelmi miniszter zászlóssá lépteti elő.

1998. április 26-án a hajdúsámsoni Hősök tiszteletére és a róluk való megemlékezésre „Hősi zászlót” adományozott a községnek, mely a kiállításon látható.

1999. április 25-én gyönyörű hófehér úrasztali selyemterítőt, úrasztali díszes kelyhet, és kenyérsztásra alkalmas kis tányért adományozott a református egyházközségnek.

2000. május 14-én nagy úrvacsora asztalterítőt adományoz a református egyháznak. A felsorolt adományokat nagy szeretettel és tiszta szívből adományozta szeretett szülőfaluja iránt érzett hálája kifejezéseként.

2002. június 15-én Bronz érdemkeresztet adományoztak részére.

2004. június 18-án Ezüst érdemkeresztet adományoztak részére.

2004. május 21. a Tartalékos Katonák Országos Egyesületének érdemkeresztjét kapta meg.

2005-2006. Bajtársi találkozók aktív tagja, ahol oklevelekkel és emléktárgyakkal jutalmazzák.

2007. március 23. Különleges Erők oklevelét kapta meg.

2009. a Különleges Erők keretezett oklevelében tiszteletbeli parancsnokká avatják.

2009. áprilisában szülővárosa képviselő-testülete **Hajdúsámson Város Díszpolgárává** avatja, emlékül aranygyűrűt és oklevelet kap.

2010-ben 90. születésnapján is nagy szeretettel köszöntötte a város. Sajnos ezt követően egészségi állapota megromlik, melyben magánéleti gondjai is nagy szerepet játszottak.

2011. április 10-én szülőfalujában a megemlékező ünnepségen bár betegen, de még együtt ünnepel ejtőernyős bajtársaival és a helyi lakossággal.

2011. június 21-én a Honvédkórház Verőcei Betegotthonában hunyt el.

2011. július 19-én hamvait a Veszprém melletti jutaspusztai emlékműnél katonai tiszteletadással helikopterből szórták szét, utolsó túlélőként csatlakozva az égi Bertalan zászlóaljhoz. *

Emlékét Hajdúsámsonban a Hősi Emlékművön elhelyezett márványtáblába vésve őrizzük tovább, szeretett bajtársa Vitéz Kerekes Imre mellett, aki szintén hajdúsámsoni volt és az 1941-es tragédiában életét vesztette.

Emléktárgyait a helyi múzeumnak adományozta, ahol állandó kiállítás keretében megtekinthetők. Büszkék vagyunk arra, hogy ismerhettük. Élete a hazáért, a szülőföldért hozott áldozat tanulságos példája a jövő nemzedékeinek.

Tarné Hajdú Judit

Az életrajz elkészítéséhez felhasznált dokumentumok

Vitéz Bakó István emlékiratai, kitüntetései

Gáll Gábor: Elment az utolsó túlélő (Katonaujság II. évf. 5. szám)

** Ezt a szólást használták a bajtársak, ha valaki elhunyt közülük, mely onnan ered, hogy az 1941-es tragédiában legendás parancsnokukat vitéz Bertalan Árpádot is elvesztették, így tiszteletből 1942-ben a zászlóalj felvette az ő nevét.*